

Onderwerp BORG-rapportage 2014 - informatie

Steller M. Ronda

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 89 81 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk 4889912

Datum 19-03-2015 Uw brief van -

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Sinds 2001 voeren we het beheer van de gemeentelijke openbare infrastructuur uit volgens de BORG-systematiek (Beheerplan Openbare Ruimte Groningen). Volgens een van tevoren vastgesteld kwaliteitsprofiel bepalen we met deze systematiek de inzet in het onderhoud. Daarnaast vindt er ieder jaar een BORG-schouw plaats, waarbij burgers toetsen in hoeverre wordt voldaan aan dit kwaliteitsprofiel. Jaarlijks presenteren wij aan u de resultaten van de BORG-schouw.

Op basis van de schouw worden voor het jaar daarop nieuwe accenten in het onderhoud bepaald. Uit de schouwresultaten over meerdere jaren worden ook de ontwikkelingen in de onderhoudskwaliteit zichtbaar. In de jaarlijkse BORG-rapportage doen wij verslag over de gerealiseerde kwaliteit in het beheer en onderhoud van de stad.

Kwaliteitsniveau blijft in 2014 op peil

Vanaf 2006 zijn we erin geslaagd om met minder middelen de goede onderhoudskwaliteit van de stad te behouden. We kunnen tevreden zijn als 90% voldoet aan de kwaliteitsambitie. Uit de BORG-schouw van 2014 blijkt dat Groningen stadsbreed in 95% van de waarnemingen voldoet aan de BORG doelen. In 2013 lag dit percentage op 92%. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat in 2014 de BORG-doelstelling voor de facetten groen en schoon is verlaagd van voldoende naar sober. Uitzondering hierop zijn de binnenstad en het Noorderplantsoen waar het kwaliteitsniveau ongewijzigd is gebleven. Het Noorderplantsoen is (samen met de binnenstad) een visitekaartje voor Groningen. We hanteren hier dan ook een hoger BORG-niveau dan in de rest van de stad. Het resultaat is een schoon park en goed onderhouden groen dat wordt gewaardeerd door de Stadler.

Het verlagen van het kwaliteitsniveau in de rest van de stad betekent dat de facetten aan minder hoge kwaliteitsnormen hoeven te voldoen, waardoor automatisch een hogere score ontstaat. Afgezet tegen het oude BORG-niveau is de kwaliteit stadsbreed in vergelijking met 2013 vrijwel niet veranderd (-1%).

Het jaar 2014 was een overgangsjaar waarbij de effecten op de netheid en de verzorging nog niet volledig zichtbaar waren. Per 2015 is de bezuiniging wel volledig ingevuld. De gevolgen van de bezuinigingen zullen we vanaf 2015 dan ook meer gaan zien. We zetten een flexibel aanvalsteam 'netheid en verzorging' in om excessen aan te pakken en waar mogelijk te voorkomen. Daarnaast is er de komende jaren opnieuw volop ruimte voor bewoners, instellingen en ondernemers om initiatieven te ontplooien. Deze ondersteunen we van harte door dit te faciliteren.

Participatie

De BORG-schouw is een belangrijk middel voor het realiseren van bewonersparticipatie in het beheer van de stad. Grotendeels wordt de BORG-schouw uitgevoerd door inwoners van de stad. Door dit bewonersoordeel ontstaat inzicht in de totale kwaliteit van de openbare ruimte. In 2014 hebben 135 burgers deelgenomen aan de BORG-schouw. Op 19 januari 2015 zijn de resultaten van de BORG-schouw samen met de schouwers gepresenteerd en geëvalueerd.

Voor meer informatie over de BORG-rapportage 2014 verwijzen wij u naar de bijlage.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink

2014

BORG-rapportage

1. INLEIDING

Sinds 2001 voeren we het beheer van de gemeentelijke openbare infrastructuur uit volgens de BORG-systematiek (Beheerplan Openbare Ruimte Groningen). Volgens een van tevoren vastgesteld kwaliteitsprofiel bepalen we bij deze systematiek de inzet in het onderhoud. Daarnaast vindt ieder jaar een BORG-schouw plaats, waarbij burgers toetsen in hoeverre wordt voldaan aan dit kwaliteitsprofiel. In 2014 hebben 135 burgers meegedaan aan deze schouw. Op basis van de schouw worden voor het jaar daarop nieuwe accenten in het onderhoud bepaald. Uit de schouwresultaten over meerdere jaren worden ook de ontwikkelingen in de onderhoudskwaliteit zichtbaar. In de jaarlijkse BORG-rapportage doen wij verslag van de gerealiseerde kwaliteit in het beheer en onderhoud van de stad en stellen we het kwaliteitsprofiel en de doelen voor het volgende jaar voor.

De BORG-schouw is één van de belangrijkste vormen van burgerparticipatie in het onderhoud van de stad. Dit zien wij ook terug in de grote opkomst bij de evaluatie van de BORG-schouw 2014, waar wij de resultaten van de schouw aan Stadgers hebben gepresenteerd. Tijdens deze constructieve en interactieve bijeenkomst, die in een goede sfeer verliep, hebben de schouwers de resultaten van de schouw besproken en ideeën aangedragen ter verbetering van de kwaliteit van het onderhoud. De schouwresultaten zijn besproken zowel in grote lijnen als – meer in detail – op stadsdeelniveau. De schouwers zijn tevreden over de manier waarop zij kunnen participeren in het beheerbeleid.

Uit de schouwresultaten van de afgelopen jaren blijkt dat de onderhoudskwaliteit van 2002 (78%) tot 2006 ((90%) geleidelijk omhoog is gegaan en in de jaren daarna licht is gedaald tot 88% in 2009. Vervolgens is de score ieder jaar weer toegenomen. In 2013 stond de score op 92%. In 2014 is de score met 3% omhoog gegaan. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat in 2014 de BORG-doelstelling voor de facetten groen en schoon is verlaagd van voldoende naar sober (uitzondering hierop is de binnenstad waar het kwaliteitsniveau ongewijzigd is gebleven). Het verlagen van het kwaliteitsniveau betekent dat deze facetten aan minder hoge kwaliteitsnormen hoeven te voldoen, waardoor automatisch een hogere score ontstaat.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 gaan we eerst kort in op de BORG-systematiek. Een uitgebreide beschrijving van de systematiek is opgenomen in bijlage 1. In hoofdstuk 3 presenteren wij de resultaten van de BORG-schouw 2014 en de analyse ervan. In hoofdstuk 4 beschrijven we de aantallen meldingen over het onderhoud van de openbare ruimte. In hoofdstuk 5 beschrijven wij de doelstellingen en de kwaliteitsniveaus voor 2015.

2. BORG

BORG is een systematiek waarmee voor beheer een effectieve inzet van middelen wordt gewaarborgd. Hiervoor zijn de gewenste kwaliteitsniveaus (zeer hoog, hoog, basis en sober) vastgesteld. Hierna wordt een korte beschrijving van de systematiek gegeven. In bijlage 1 is een uitgebreide beschrijving opgenomen.

De kenmerken van BORG zijn:

- *kwaliteitsprofiel*, vastgesteld door de gemeenteraad (bijlage 2). In het kwaliteitsprofiel wordt onderscheid gemaakt in de facetten van de openbare ruimte (rijwegen, beplanting enz.), de functie van het gebied (woonwijk, bedrijventerrein enz.) waarin die onderdelen zich bevinden en het beoogde onderhoudsniveau;

- *de BORG-schouw* die de werkelijkheid toetst aan het afgesproken kwaliteitsniveau. Deze schouw vindt plaats rond juni en wordt grotendeels uitgevoerd door burgers. Daarnaast worden er voor de verhardingen ook nog professionele metingen uitgevoerd. Alleen afgaan op de jaarlijkse BORG-schouw zou voor dit facet een te eenzijdig beeld van de kwaliteit opleveren. In deze rapportage informeren wij u over de resultaten van de BORG-schouw én de professionele meting voor het facetten verharding;
- *deelprogramma kwaliteit leefomgeving (Stadsbeheer)* met daarin de onderhoudsprojecten die het komende jaar zullen worden uitgevoerd. Dit programma is gebaseerd op de jaarlijkse schouw- en inspectieresultaten.

3. BEOORDELING KWALITEIT VAN HET ONDERHOUD IN 2014

Ieder jaar wordt beoordeeld of de gewenste kwaliteit van het onderhoud, zoals vastgelegd door de raad, wordt gehaald. Dit is in 2014 op twee manieren in beeld gebracht.

1. Technische inspecties door specialisten op het gebied van wegen, bomen en speelplekken;
2. Een BORG-schouw voor alle heel- en schoonfacetten in de openbare ruimte in de periode mei tot en met juli.

In deze schouw wordt getoetst of de vastgestelde kwaliteitsdoelen op de verschillende facetten daadwerkelijk zijn gehaald.

In 2014 zijn de BORG-doelstellingen voor de facetten groen en schoon verlaagd van voldoende naar sober. Uitzondering hierop is de binnenstad waar het kwaliteitsniveau ongewijzigd is gebleven. Het verlagen van het kwaliteitsniveau betekent dat deze facetten aan minder hoge kwaliteitsnormen hoeven te voldoen, waardoor automatisch een hogere score ontstaat. Om inzicht te geven in het verschil tussen het borgniveau “voldoende” en “sober”, hebben we in de tabellen de schouwresultaten tegen zowel het oude als nieuwe BORG-niveau afgezet. Als we bijvoorbeeld kijken naar het facet groen dan scoort dit stadsbreed 96%. Dit is afgezet tegen het ambitieniveau “sober”. Als we dezelfde schouwresultaten afzetten tegen het oude ambitieniveau “voldoende” scoren we 90%.

Bewonersparticipatie

Ook in 2014 werd de BORG-schouw grotendeels uitgevoerd door burgers. Van de 145 schouwers waren 135 burgers van onze stad en 10 medewerkers van Stadsbeheer. De stad is onderverdeeld in 252 deelgebieden, hiervan zijn 220 deelgebieden geschouwd. De BORG-schouw is een belangrijk middel voor het realiseren van bewonersparticipatie in het beheer van de stad. Op basis van de trends uit de schouwresultaten bepalen we namelijk accenten en prioriteiten in het onderhoud bepaald. Daarnaast wordt met de algemene tendensen uit deze bewonersschouw bepaald of we de beoogde kwaliteit realiseren. Grotere afwijkingen kunnen aanleiding zijn om bij te sturen in de inzet van gemeentelijke middelen in het onderhoud.

Bijzonderheden - Ecologie

Vanaf 2009 wordt bij de BORG-schouw ook het facet ecologie meegenomen. Wij ervaren dat ‘kwaliteit’ in ecologie iets heel anders inhoudt dan bij de andere facetten. Daarmee is de beoordeling van ecologie een beetje een ‘vreemde eend in de bijt’ in de BORG-schouw. Gaat het bij de andere facetten over netheid en verzorging, bij ecologie gaat het veel meer om de verscheidenheid van planten en dieren die in een bepaald gebied voorkomen. Ook in 2014 wordt bij ecologie met een score van 92%, voldaan aan het vastgestelde kwaliteitsprofiel.

Om een goed beeld te krijgen van de planten en dieren in de gebieden die binnen de Stedelijke Ecologisch Structuur (SES) vallen, wordt er ook een specialistische monitoring uitgevoerd. Het gaat hierbij niet alleen om zeldzame of beschermde soorten, maar ook om doelsoorten (indicatorsoorten). Met de gegevens van de monitoring kan de inrichting en het beheer zo nodig worden aangepast of bijgestuurd. In zeven jaar tijd (cyclisch proces) monitoren we alle gebieden in de SES.

3.1 Behaalde resultaten

In onderstaande tabel is weergegeven hoe de verschillende facetten en de onderdelen daarvan in 2014 hebben gescoord. Van ieder facet is aangegeven welk deel voldeed aan de gestelde kwaliteitsdoelen. Ter vergelijking zijn in de derde kolom de scores uit 2013 vermeld. We kunnen tevreden zijn als 90% op of boven de gestelde kwaliteitsambitie scoort. Omdat onderhoud een cyclisch proces is, zullen er altijd onderdelen zijn die niet voldoen en die in een volgende onderhoudsronde aan de beurt komen.

FACET/ onderdeel	% voldoet aan de kwaliteitsambitie		
	2014 oud ("voldoende" voor facetten groen en schoon)	2014 nieuw ("sober" voor facetten groen & schoon)	2013
Verharding (gewogen gemiddelde)	89	89	90
Rijbaan	<i>n.v.t.</i>	95	93
Trottoir	<i>n.v.t.</i>	88	89
Fietspad	<i>n.v.t.</i>	81	89
Wegmarkering	<i>n.v.t.</i>	89	87
Groen (gewogen gemiddelde)	90	96	92
Bepanting	85	98	89
Gras	88	98	89
Bomen	94	94	95
Meubilair (gewogen gemiddelde)	94	94	95
Speelvoorzieningen	<i>n.v.t.</i>	95	97
Wijkobjecten	<i>n.v.t.</i>	98	93
Verlichting	<i>n.v.t.</i>	96	97
Straatmeubilair	<i>n.v.t.</i>	88	89
Bebording	<i>n.v.t.</i>	94	95
Oever (gewogen gemiddelde)	92	92	94
Zware oeverbescherming	<i>n.v.t.</i>	91	92
Oever	<i>n.v.t.</i>	93	95
Schoon (gewogen gemiddelde)	90	98	91
Onkruid in verharding	79	94	80
Zwerfvuil op verharding	93	99	93
Zwerfvuil in groen	90	99	92
Drijfvuil	92	99	86
Graffiti	95	99	95
Hondenpoep	94	99	94

Ecologie (gewogen gemiddelde) (onderdeel van het facet groen)	92	92	95
Natuurlijk gras	<i>n.v.t.</i>	93	96
Natuurlijke beplanting	<i>n.v.t.</i>	95	94
Natuurlijk spelen	<i>n.v.t.</i>	83	93
Natuurlijke oevers	<i>n.v.t.</i>	88	95
TOTALE STAD (gewogen gemiddelde) (excl. ecologie)	91	95	92

3.2 Schouwresultaten per facet

In dit hoofdstuk presenteren wij de resultaten van de BORG-schouw 2014 en de analyse ervan.

*** Verharding**

Verharding voldoet in 89% van de waarnemingen aan de gewenste kwaliteit en is daarmee ten opzichte van het voorgaande jaar met 1% gedaald. De grootste daling doet zich voor in het aspect fietspad (-8%). Dit is een opmerkelijke daling die we de afgelopen jaren niet eerder hebben waargenomen. Er zit een verschil tussen de beoordeling op beeld en technische beoordeling waarbij daadwerkelijk gemeten wordt. Vanuit de technische beoordeling zien we geen achteruitgang, terwijl het beeld voor de schouwers wel achteruit lijkt te gaan.. Om deze beoordeling te staven zouden we een professionele BORG schouw (op beeld kwaliteit) kunnen uitvoeren en die vergelijken met de Burgerschouw en technische inspectie.

Naast de burgerschouw wordt bij de verharding op een aantal aspecten ook een professionele inspectie gedaan. Deze inspectiecijfers maken geen onderdeel uit van de BORG-scores maar bieden een goede mogelijkheid tot vergelijking. Om de kwaliteitsontwikkeling goed in beeld te houden, presenteren wij hieronder – ter vergelijking met de borgscores op de vorige pagina – ook de resultaten van de professionele inspectie in 2014. Het gaat hier om de score “voldoende”, onderscheiden naar asfalt en elementenverharding (tegels, klinkers).

Resultaten professionele inspectie verhardingen 2014

	2014		2013	
	Asfalt	Elementen	Asfalt	Elementen
	% voldoende of hoger		% voldoende of hoger	
Rijbanen	93	91	93	89
Fietspaden	95	94	96	92
Trottoirs	87	93	94	91
Totaal	93 (gewogen gemiddelde)	91 (gewogen gemiddelde)	93 (gewogen gemiddelde)	90 (gewogen gemiddelde)

Uit deze professionele inspectie blijkt dat de kwaliteit van de elementenverharding het afgelopen jaar vrijwel gelijk gebleven is. Opvallend is de daling van de kwaliteit van de trottoirs met 7% ten opzicht van 2013. Slecht 1% van de trottoirs is voor zien van asfalt. Wanneer één geasfalteerde trottoir een slechte beoordeling krijgt, heeft dat direct relatief veel effect op de score. De professionele inspectie van verharding geeft een ander beeld van de kwaliteitsontwikkeling dan de BORG-schouw. Dit komt waarschijnlijk doordat bij de professionele inspectie gedetailleerder wordt beoordeeld, waardoor kwaliteitsverlagingen eerder worden opgemerkt.

*** Groen**

De score voor *groen* lijkt dit jaar met 4% te zijn gestegen van 92% naar 96%. Dit is echter een vertekend beeld doordat het kwaliteitsdoelstelling is bijgesteld van voldoende naar sober. Deze score geeft aan dat 96% van het groen voldoet aan kwaliteitsniveau sober en daarmee voldoet aan de gestelde norm. Wanneer we de schouwresultaten afzetten tegen het oude BORG-niveau (voldoende) zien we een daling van 2% naar 90%. Ten opzichte van 2013 is het kwaliteitsniveau van het groen in praktische zin licht afgenomen. Het voldoet echter ruim aan het nieuwe kwaliteitsniveau sober.

Ook in 2014 hebben de schouwers het *ecologische groen* beoordeeld. Het gaat daarbij om de onderdelen: natuurlijk gras, natuurlijke beplanting, natuurlijk spelen en natuurlijke oevers. Om de schouwers beter in staat te stellen de ecologische gebieden goed te beoordelen, hebben wij het kaartmateriaal voor de schouw verder verbeterd. Dit heeft geleid tot een realistischer waardering van de kwaliteit van de ecologische gebieden. Het stedelijk gemiddelde komt in 2014 uit op 92% en voldoet daarmee aan het kwaliteitsprofiel.

*** Meubilair**

De score voor *meubilair* is met 94% vrijwel gelijk gebleven (-1%). De gecontinueerde gerichte inzet op straatmeubilair lijkt daarmee effect te hebben.

***Oevers**

Het facet *oevers* laat sinds 2010 een stijgende lijn zien. Vanaf 2012 voldoet *oevers* aan de gewenste kwaliteit. Ondanks een lichte daling van 94% naar 92% voldoet het facet oevers hiermee aan de gestelde kwaliteitsdoelstelling.

***Schoon**

De score voor *schoon* lijkt dit jaar met 7% te zijn gestegen van 91% naar 98%. Dit is echter een vertekent beeld doordat het kwaliteitsniveau is bijgesteld van voldoende naar sober. Deze score geeft aan dat 98% voldoet aan kwaliteitsniveau sober en daarmee voldoet aan de gestelde norm. Wanneer we de schouwresultaten afzetten tegen het oude BORG-niveau (voldoende) zien we dat de kwaliteit ten opzichte van 2013 in gemiddelden vrijwel gelijk is gebleven (-1%). Op de onderdelen 'onkruiden in de verharding' en 'zwerfafval in het groen' zien we een lichte daling.

Meer zichtbare effecten van de bezuinigingen op het schoonhouden van de wijk verwachten we in 2015, omdat de werkelijke reductie in het aantal medewerkers en machines dan volledig geëffectueerd is. De eerste tranche van de bezuiniging (2014) was op dit aspect relatief beperkt.

3.3 Verkiezing schoonste winkel- en stationsgebied in Nederland

Verkiezing schoonste winkelgebieden in Nederland.

Op initiatief van de stichting Nederland Schoon zijn het afgelopen jaar in heel Nederland schouwen gehouden in 430 wijkwinkelgebieden. Hierbij zijn in juli en augustus de gebieden geschouwd en zijn 18.000 bezoekers geïnterviewd. Op de ranglijst schoonste winkelgebieden van de 25 grotere steden staat Groningen met een gemiddelde van 6,9 op de zevende plaats. Groningen voert deze ranglijst aan als het gaat om steden met meer dan 200.000 inwoners. De resultaten per winkelgebied worden besproken in het gewone overleg met de verschillende

winkelcentra. Ook bestaat gelijktijdig de mogelijkheid voor de winkelgebieden om te participeren en met eigen (schoon) initiatieven te komen. Hierin kan de gemeente faciliteren.

Verkiezing schoonste stationsgebieden in Nederland.

Een zelfde verkiezing is gehouden voor de 44 stationsgebieden in Nederland. Het hoofdstation van Groningen staat met een 6,5 op 43e plek op de ranglijst. Dit kan deels verklaard worden doordat ook voor het stationsgebied het BORG-niveau sober geldt. Hoewel de waardering (6,5) voldoende is, gaan we kijken of we door middel van participatie extra schooninitiatieven kunnen ontwikkelen.

3.4 Schouwresultaten per stadsdeel

In de onderstaande tabel wordt per stadsdeel ingegaan op de resultaten van de BORG-schouw. In de tabel ziet u een overzicht van de schouwscores per stadsdeel. We hebben de schouwresultaten voor de facetten groen en schoon (net als voor de stadsbrede resultaten), afgezet tegen het oude en nieuwe kwaliteitsniveau. In de tabel is dit aangegeven met O = oud (voldoende) en N = nieuw (sober). Uitzondering hierop is de binnenstad waar het kwaliteitsniveau ongewijzigd is gebleven. In rood staat aangegeven welke facetten niet voldoen aan de ondergrens van 90%.

Niveau	Ecologie	Groen		Meubilair	Oever	Schoon		Verharding	Totaal	
		O	N			O	N		O	N
Oude Wijken	99	95	98	97	96	90	98	90	92	96
Oost	80	81	93	87	92	85	98	82	84	91
West	99	95	98	98	97	95	99	94	96	98
Zuid	98	96	98	96	93	94	100	91	94	97
Binnenstad	78	90		97	55	80		90	87	
Totaal Stedelijk	92	92		92	92	98		98	91	95

Schouwresultaten per stadsdeel

Oude wijken *Score: 96 %*

De score voor de Oude wijken is met 5% gestegen en scoort met 96% boven het gewenste niveau van 90%. Ten opzichte van vorig jaar zijn er slechts kleine verschuivingen per facet. Ook als we de resultaten afzetten tegen de oude kwaliteitsnorm “voldoende”, voldoet het onderhoudsniveau van alle facetten.

Oost *Score: 91%*

Stadsdeel Oost, scoort met 91 % , 2 % hoger dan in 2013 en blijft hiermee net boven het gewenste niveau. Wanneer we het kwaliteitsniveau afzetten tegen de oude norm, scoort Oost met 84% beduidend minder. De facetten ecologie, meubilair en verharding scoren onder de norm.

De afname van de ecologische kwaliteit is opvallend, maar goed te verklaren. In deze groene wijk liggen veel natuurvriendelijke bermen. De afgelopen jaren zijn de bermen door

bezuinigingen minder vaak gemaaid. Dit is ten koste gegaan van de aantrekkelijkheid en biodiversiteit en vertaalt zich in een fors lagere score. Deze bezuiniging is teruggedraaid en de verwachting is dat de kwaliteit de komende jaren weer zal toenemen. De achteruitgang van 4% van het meubilair is mogelijk te verklaren door het tijdstip van de schouw. Deze heeft waarschijnlijk plaats gevonden voor de jaarlijkse schoonmaakronde van de verkeerselementen.

Ondanks dat we de afgelopen jaren investeerden in het verbeteren van de verharding is de kwaliteit toch licht gezakt naar 81%. Mogelijke verklaring zijn de vele werkzaamheden aan kabels en leidingen.

West *Score: 98 %*

Stadsdeel West scoort ook dit jaar goed op alle onderdelen en is met een score van 98% in kwaliteit gestegen. In vergelijking met vorig jaar zijn er geen grote verschillen in scores waargenomen.

Zuid *Score: 96%*

De totaalscore is vergeleken met het oud niveau "voldoende" gelijk gebleven en komt uit op 94%. In vergelijking met het nieuwe borgniveau heeft zuid zelfs een score van 97%. Hiermee voldoet stadsdeel Zuid ruim aan de BORG-doelstelling. In vergelijking met vorig jaar zijn er geen grote verschillen in kwaliteit waargenomen.

Binnenstad *Score: 87%*

De gemiddelde score voor de Binnenstad ligt onder het stedelijk gemiddelde, maar is met 87% wel gestegen in vergelijking met vorig jaar. In de drukke binnenstad is het onderhouden en beheren vaak lastig waardoor niet op elk moment de norm kan worden gehaald. Dit heeft vooral effect op de scores bij schoon. Dit wordt veroorzaakt door enerzijds onkruid in verharding en anderzijds een toename van bezoekers, evenementen en (fiets)parkeren. Dit blijft een belangrijk aandachtspunt voor de Binnenstad.

Opvallend is de sterke daling van de beoordeling van de oevers (van 100% naar 55%). Deze meting is gebaseerd op de parkeervakken en de rijbaan bij delen van de diepenring. Echter dit is niet onderdeel van de oevers. Feitelijk zouden we hiervoor in het water moeten schouwen, immers de oevers langs de diepenring bestaan uit stenen oevers(kades) die voor een behoorlijk deel onder water liggen. De schouwers hebben de bovenkant van de oevers beoordeeld terwijl dit eigenlijk niet de bedoeling was. Dit is besproken met de schouwers tijdens de evaluatie.

3. MELDINGEN OPENBARE RUIMTE

Meldingen van bewoners en bedrijven zijn een belangrijk hulpmiddel om op de hoogte te zijn van gebreken in de openbare ruimte en zo de noodzakelijke reparaties te kunnen uitvoeren. In een stad met meer dan 200.000 inwoners kunnen we onmogelijk alles zelf voortdurend in de gaten houden. Bewoners kunnen hun meldingen zowel telefonisch als digitaal (24 uur per dag) doen. Alle meldingen komen centraal binnen bij het Meldpunt Stadsbeheer en worden van daaruit doorgespeeld naar de betreffende teams voor afhandeling.

De ontwikkeling van het aantal meldingen heeft – in tegenstelling tot wat men wellicht zou verwachten – vaak geen directe relatie met de onderhoudstoestand. Zo heeft bijvoorbeeld de verbeterde bereikbaarheid (digitaal en via de MeldStad app) van de gemeente invloed op het aantal meldingen. Ook kan één enkel incident of extreme weersituatie leiden tot een groot

aantal meldingen.

In onderstaande tabel ziet u een weergave van de ontwikkeling over de afgelopen jaren van het aantal meldingen in de verschillende categorieën van de openbare ruimte.

Aantallen meldingen per hoofdcategorie 2011-2014

	2011	2012	2013	2014	% t.o.v. 2013
Bomen	842	688	1.211	833	-31%
Bruggen, viaducten en water	131	97	100	98	-2%
Diversen	301	348	449	47	-90%
Groen	1.562	1.754	1.243	1.348	8%
Openbare afvalstromen	2.133	2.052	1.596	1.767	11%
Riolering	572	601	454	455	0%
Speelplekken en toestellen	220	133	142	181	27%
Straatverlichting/verkeerslichten	2.301	2.157	2.154	2.301	7%
Verkeer & Vervoer	109	804	891	705	-21%
Verkeersvoorzieningen	564	543	536	580	8%
Wegen	2.518	2.392	2.167	2.491	15%
Totaal	11.253	11.569	10.943	10.327	-1%

Uit de tabel blijkt dat het totaal aantal meldingen ten opzichte van 2013 vrijwel stabiel is gebleven. Dit beeld is licht vertekend omdat bij de categorie bomen een opvallende daling is te zien. In 2013 stonden nog veel melding geregistreerd van de oktoberstorm eind 2012. In 2014 is deze achterstand vrijwel geheel weggewerkt. Het aantal meldingen voor de meeste andere categorieën is licht gestegen. In het onderstaande overzicht is aangegeven wat de oorzaak is van de lichte stijging van het aantal meldingen:

- Groen: meer meldingen over maaien en te hoog onkruid;
- Openbare afvalstromen: meer meldingen over verstopte straatkolken;
- Speeltoestellen: meer meldingen achterstallig onderhoud;
- Verlichting: meer meldingen storingen;
- Wegen: meer meldingen van onkruid op de verharding.

In de tabel hieronder is een verdeling van de meldingen over de verschillende stadsdelen weergegeven. In deze tabel is te zien dat het aantal meldingen in de grootste stadsdelen Noorddijk en Zuid het grootst is.

Aantal meldingen per stadsdeel in 2014

	2014	%
Binnenstad	1.840	18
Oude Wijken	1.072	10
West	1.890	18
Oost	2.679	26
Zuid	2.846	28
Totaal	10.327	100%

5. KWALITEITSNIVEAU EN DOELSTELLINGEN 2015

Vanaf 2006 zijn we erin geslaagd om met minder middelen de goede onderhoudskwaliteit van de stad te behouden. Uit de BORG-schouw van 2014 blijkt dat Groningen stadsbreed in 95% van de waarnemingen voldoet aan de BORG doelen. Daarmee is de totaalscore iets hoger geworden dan die van 2013. Belangrijke kanttekening hierbij is dat in 2014 de BORG-niveaus voor de facetten groen en schoon verlaagd zijn van voldoende naar sober. Uitzondering hierop is de binnenstad en het Noorderplantsoen waar het kwaliteitsniveau ongewijzigd is gebleven. Het verlagen van de kwaliteitsniveaus betekent dat deze facetten aan minder hoge kwaliteitsnormen hoeven te voldoen en ook zo worden beoordeelt. Afgezet tegen het oude Borgniveau is de kwaliteit stadsbreed in vergelijking met 2013 vrijwel niet veranderd (-1%).

BORG-niveau in het Noorderplantsoen

Het Noorderplantsoen is een Rijksmonument en een groene parel in de stad. Het park wordt intensief gebruikt met als hoogtepunt het Noorderzon festival. Het Noorderplantsoen is samen met de binnenstad een visitekaartje voor Groningen. We hanteren hier dan ook een hoger BORG-niveau dan de rest van de stad. Het resultaat is een schoon park en goed onderhouden groen dat wordt gewaardeerd door de Stadjer..

Op grond van de nu beschikbare middelen én gezien de ontwikkeling van de BORG-scores in de afgelopen jaren, verwachten wij in 2015 dezelfde kwaliteitsdoelstellingen als 2014 te kunnen realiseren. In bijlage 2 zijn de gewenste kwaliteitsniveaus per structurelement in een matrix weergegeven.

5.1 Bezuinigingen

We zullen ons in 2015 opnieuw inspannen om de stad schoon en heel te houden. Bij het vaststellen van de begroting 2014 heeft de raad besloten tot het verlagen van de BORG-niveaus. Dit houdt in dat we voor de binnenstad en het Noorderplantsoen blijven streven naar het huidige hoge onderhoudsniveau. Voor de overige delen van de stad kiezen we voor een lagere inzet op vooral de kortcyclische maatregelen (groenonderhoud en schoonhouden), zie de beheermatrix 2015 in bijlage 2. Dit zal weliswaar leiden tot een minder verzorgd beeld van de openbare ruimte, maar in de toekomst kan het oorspronkelijke niveau ook relatief eenvoudig weer worden hersteld.

Het jaar 2014 was een overgangsjaar waarbij de effecten op de netheid en de verzorging nog niet volledig zichtbaar waren. Per 2015 is de bezuiniging wel volledig ingevuld. De gevolgen van de bezuinigingen zullen vanaf 2015 dan ook meer zichtbaar worden. We zetten een flexibel aanvalsteam 'netheid en verzorging' in om excessen aan te pakken en waar mogelijk te voorkomen. Daarnaast is er de komende jaren opnieuw volop ruimte voor bewoners, instellingen en ondernemers om initiatieven te ontplooiën. Deze ondersteunen we van harte door dit te faciliteren.

Bijlage 1

Beschrijving van de systematiek en onderdelen van BORG (Beheerplan Openbare Ruimte Groningen).

Borgsystematiek

BORG staat voor Beheerplan openbare ruimte Groningen. In dit beheerplan is vastgelegd met welke kwaliteit we de openbare ruimte van de stad willen onderhouden, hoe we dit toetsen en hoe we tot een onderhoudsprogramma komen. Hiervoor is een systeem ontwikkeld, de zogeheten BORG-systematiek.

De BORG-systematiek bevat twee belangrijke aspecten: het gewenste kwaliteitsniveau en de jaarlijkse schouw.

Procesmatig werkt dit als volgt:

Beheerplan	BORG-Systematiek	1.	Het gewenste kwaliteitsniveau staat vast (raadsbesluit).
		2.	De werkelijkheid wordt hieraan getoetst door middel van een schouw; de zogeheten BORG-schouw.
Openbare	Opstellen en Uitvoeren Onderhouds-Programma	3.	De schouwresultaten worden naast het kwaliteitsniveau gelegd.
		4.	De schouwresultaten worden geanalyseerd en gerapporteerd.
Ruimte	Opstellen en Uitvoeren Onderhouds-Programma	5.	De analyse wordt gebruikt bij de opstelling van de onderhoudsprogramma's voor het volgende jaar.
		6.	Het onderhoudsprogramma wordt uitgevoerd, inmiddels zijn we een jaar verder en wordt de volgende schouw uitgevoerd.

Deze notitie is de afronding van stap 4.

Kwaliteitsniveau

Sinds 2001 hanteert de gemeente Groningen een systematiek die inzichtelijk maakt welke kwaliteit in de openbare ruimte wordt nagestreefd. Om deze kwaliteit meetbaar te maken zijn er 4 verschillende kwaliteitsniveau's vastgesteld te weten: sober, basis, hoog en zeer hoog.

In de stad is er een grote verscheidenheid aan openbare ruimte. Zo zijn er trottoirs, groenvoorzieningen, speelplekken, verkeersborden, bruggen, etc. Al met al zijn er 21 onderdelen benoemd die ondergebracht zijn in 8 facetten.

Voorbeeld: de onderdelen rijbanen, trottoirs, en fietspaden vormen samen het facet verharding.

Ook op functies is er onderscheid te maken: woonwijken, winkelcentra, bedrijventerreinen etc. Er worden 6 functies onderscheiden.

De kwaliteit van de openbare ruimte is afhankelijk gemaakt van deze twee factoren; over wat voor element hebben we het en wat is de functie van het gebied?

voorbeelden:

- de bruggen in de woonwijken worden op het niveau 'basis' onderhouden.
- de verharding in de binnenstad wordt op het niveau 'hoog' onderhouden.

Het gehele overzicht staat in bijlage 2. Deze matrix is in 2001 vastgesteld door de raad en daarna nog enkele keren als gevolg van bezuinigingen of amendementen in geringe mate gewijzigd.

Hiermee is een instrument ontstaan dat voor wat betreft de openbare ruimte:

- de kwaliteit eenduidig vastlegt;
- aangeeft welke kwaliteit de burgers waar mogen verwachten;
- (politieke) sturingsmogelijkheden geeft aan de kwaliteit.

Het kiezen voor een hogere kwaliteit brengt vanzelfsprekend ook hogere kosten met zich mee om deze keuze waar te maken.

BORG-schouw

Om te toetsen in hoeverre aan de kwaliteit wordt voldaan wordt er geschouwd. De bestaande kwaliteit wordt dan vergeleken met de kwaliteit die er volgens de afspraak zou moeten zijn, het vastgestelde kwaliteitsniveau.

Door het samenvoegen van alle waarnemingen van één facet binnen één stadsdeel kunnen we procentueel het resultaat laten zien. Dit kan natuurlijk ook voor de hele stad.

De BORG-schouw wordt grotendeels (ca 90 %) uitgevoerd door burgers van de stad. Na een (opfris)instructie wordt de schouw in ongeveer 70 % van alle wijken uitgevoerd. In het jaar daarna wordt opnieuw 70 % geschouwd waardoor een overlap ontstaat van ongeveer 20 %.

De resultaten worden gebruikt voor beleidsvorming en het onderhoudsprogramma van volgende jaren. Hierdoor neemt de invloed van de burger op de onderhoudstoestand van de stad toe, uiteraard binnen de kwalitatieve randvoorwaarden (kwaliteitsniveaus) die door de Raad zijn vastgesteld.

Tijdens de schouw wordt in de verschillende functionele gebieden van de stad (woonwijken, winkelcentra enz) beoordeeld welk onderhoudsniveau de verschillende facetten hebben. De resultaten daarvan worden vergeleken met het kwaliteitsniveau dat in die gebieden wordt nagestreefd.

Behermatrix versie 2015	Hoofd structuur	Binnenstad		Woonwijken		Bedrijven terreinen	Stedelijke en bovenstedelijke voorzieningen	Grote groen- en recreatiegebieden		
	radialen, belangrijke ov-lijnen wijkontsluitingswegen, hoofd fietsstructuren	voetgangers / winkelgebieden	overige	ontmoetingsplaatsen (wijk-, buurt-, winkelen bejaardencentra, kerken, sporthallen, centrale speelv.	overige	bedrijventerreinen, industrieterreinen en kantorenparken	Hoofdstation, RUG/Zemike, Gron. Museum, UMCG, Stadsschouwburg, Oosterpoort, Martinihal	stedelijke parken en recreatieve voorzieningen (De Held, St.gew.park Noorddijk, Dwarsdijksterb	stedelijke parken en recreatieve voorzieningen (Kardinge, Ruskenveen)	Noorderplantsoen
onderdeel										
Verharding										
Verlichting										
Straatmeubilair en bebording										
Groen										
Bomen										
Speelvoorzieningen										
Kunstwerken c.a.										
Schoonmaken c.a.										
Ecologie										

zeer goed
 goed
 voldoende
 matig
 zeer laag

